

далі, новому судновласникові повинна передаватися остання версія Переліку і додаткова інформація до нього (декларації MD/SDoS, журнал по обліку небезпечних матеріалів) і, надалі, він повинен продовжувати вести їх, для пред'явлення їх надалі інспекторові при інспекції держави прапора або порту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Resolution MEPC.269(68) Guidelines for the Development of the Inventory of Hazardous Materials. [Електронний ресурс] /–Режим доступу до ресурсу:

[https://wwwcdn.imo.org/localresources/en/KnowledgeCentre/IndexofIMOResolutions/MEPCDocuments/MEPC.269\(68\).pdf](https://wwwcdn.imo.org/localresources/en/KnowledgeCentre/IndexofIMOResolutions/MEPCDocuments/MEPC.269(68).pdf)

2. Резолюція MEPC.223(64) Руководство по проверке судов согласно Гонконгской конвенции [Електронний ресурс] /–Режим доступу до ресурсу: http://rise.odessa.ua/texts/MEPC223_64.php3

3. Перечень опасных материалов (ПОМ) и правила по утилизации судов [Електронний ресурс] /–Режим доступу до ресурсу: <https://ibicon.ru/ihm>

4. Руководство по инспектированию судов государствами портов в соответствии с регламентом (ЕС) 1257/2013 об утилизации.

УДК 378

Формування іншомовної комунікативної компетентності фахівців з навігації і управління морськими суднами: навчально-методичне забезпечення

Швецова І.В., – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови у судноводінні Херсонської державної морської академії, Ізмаїл, Україна

Розвиток міжнародного співробітництва, удосконалення технологій визначають перед системою морської освіти певні завдання, зокрема

забезпечити професійну підготовку фахівців з навігації і управління морськими суднами, здатних до іншомовного спілкування з іноземними представниками.

Теоретичні засади формування іншомовної комунікативної компетентності у закладах вищої освіти представлені у науково-дослідницьких матеріалах, разом з тим дослідження стосовно організації зазначеної компетентності у закладах підготовки морських фахівців недостатньо розроблені. Актуальність дослідження визначається важливістю подальшого узагальнення теоретичних положень та розробкою навчально-методичного забезпечення для формування іншомовної комунікативної компетентності фахівців з навігації і управління морськими суднами.

Орієнтуючись на те, що результатом навчання здобувача освіти є здатність продемонструвати професійні компетенції, при виконанні практичних завдань, навчання має бути засноване на засвоєнні цих умінь.

Таким чином, першочерговим кроком у методичній діяльності викладачів кафедри англійської мови в судноводінні було оновлення робочих навчальних програм з урахуванням визначених базових комунікативних компетентностей відповідно до курсу морської англійської мови (морська англійська мова; англійська мова (за професійним спрямуванням) або ділова англійська мова, для рівня магістр).

Для прикладу, у навчальному курсі «While Ashore» до одного з п'яти модулів були визначені певні уміння: демонстрація умінь: описує дизайн, вантаж та вантажне обладнання судна, що перевозить генеральні вантажі, описує дизайн, вантаж та вантажне обладнання контейнеровоза та підсумкова компетенція: характеризує судна, що перевозять штучні вантажі стосовно їх дизайну, вантажу та вантажного обладнання. (1. describe a bulker in terms of her design, cargo and cargo handling equipment, 2. describe a tanker in terms of her design, cargo and cargo handling equipment. Essential Competency: characterize bulk cargo carriers focusing on their design, cargo and cargo handling equipment).

Для імплементації роботи щодо формування іншомовної комунікативної компетентності важливим було розробити електронні курси та удосконалити існуючу навчально-методичну базу, відповідно до кожного семестру навчання, що на сучасному етапі є досить важливим завданням. Колективом викладачів кафедри англійської мови в судноводінні Херсонської державної морської академії було розроблено навчально-методичне забезпечення (посібники та електронні курси) відповідно до заздалегідь визначених базових вимог. Головними з яких є:

- відповідність сучасним вимогам у галузі судноводіння,
- відповідність змісту навчальних модулів настановам Конвенції ПДНВ,
- відповідність змісту рекомендаціям Модельному курсу 3.17 “Maritime English”,
- послідовність навчального матеріалу, яка відображає структуру навчального заняття за моделлю PPP (для 1-2 курсів) або EASA (для 3-4 курсів),
- відповідність визначеним умінням і компетенціям завданням для розвитку і перевірки продуктивних умінь що оцінюються – **Writing / Speaking**.
- використання кейсів, уривків з відповідних конвенцій, кодексів, морських публікацій та SMCP, які стосуються теми у кожному розділі.

До кожного змістовного модулю були розроблені тематичні словники (**Word List**) які складаються з активної тематичної лексики і необхідної пасивної лексики.

Враховуючи, що важливим аспектом у професійній підготовці фахівців є розвиток критичного мислення, що дає можливість активізувати здобувачів освіти та мотивувати до вивчення морської англійської мови, складовою курсу є розвиток умінь екстенсивного читання на основі текстів про екстремальні ситуації у морі. Це **Sea Stories** для курсу загальної морської мови, **Maritime Accident Reports** для спеціалізованої морської мови [1]. До текстів додаються завдання, які сприяють перевірці розуміння тексту, його критичного осмислення і пошуку ефективних шляхів розв’язання ситуації.

Як навчальний посібник так і електронний курс завершується переліком запитань (**Check Your Competency**), для допомоги студентам у підготовці до перевірки їхніх усних комунікативних компетенцій з відповідної теми. Для прикладу, у навчальному курсі «While Ashore», для перевірки компетенції щодо модулю Module Bulk cargo carriers запропоновано наступні питання (Check Your Competency): 1. What are the main properties of edible bulk and non-edible bulk cargoes? 2. What design features are peculiar to bulk carriers? 3. What parts of a hold do you know? What are their functions? 4. What hatch covers design features are peculiar to bulk carriers? 5. What cargo handling equipment is used for loading/unloading solid bulk cargoes? 6. What are the main properties of liquid bulk cargoes? 7. What types of tankers are there? 8. What design features are peculiar to tankers? 9. What cargo handling equipment is used for loading/unloading liquid cargoes?)

Розробка системи оцінювання комунікативних компетентностей здобувачів освіти є важливим елементом навчального курсу. По завершенню вивчення кожного модулю на електронних сторінках курсу передбачені тестові завдання (Stop&Check Test), що дозволяють перевірити знання лексики і граматики, пов'язаних з тематичним модулем, і уміння читати і розуміти тематичні тексти, тобто переважно рецептивні уміння. Сформованість іншомовної комунікативної компетенції включає продуктивні уміння – говорити в ситуації, що імітує можливу професійну реальність, що оцінюються у ході опитування викладачем по завершенню курсу. На етапі узагальнення вивченого матеріалу і проведення підсумкового контролю (Oral Competency Check), використовується VR-TECH, що надає можливість здобувачеві оцінити об'єм отриманих знань та визначення того, чи достатньо інформації для виконання професійно орієнтованих завдань [2].

Висновки. У підсумку зазначимо, з метою удосконалення навчально-методичного забезпечення щодо формування іншомовної комунікативної компетентності фахівців з навігації і управління морськими суднами було:

оновлено робочі навчальні програми з урахуванням визначених комунікативних компетентностей для навчання морської англійської мови, розроблено навчальні посібники та електронні курси (що дозволяють застосовувати змішане навчання, а на сучасному етапі і «неформальне навчання») на основі компетентнісного підходу; удосконалено систему оцінювання компетентностей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кудрявцева В.Ф., Бобришева Н.М. Технології впровадження критичного мислення у курс морської англійської мови. – Науковий журнал «Молодий вчений», №7.2 (71.2). – Херсон : Видавництво «Молодий вчений», 2019.- С.91 – 94.
2. Швецова І. В. Застосування технології віртуальної реальності на практичних заняттях з морської англійської мови // Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи : тези доп. XI міжнар. наук.-практ. конференції (м. Хмельницький, 25–26 листоп. 2021 р.) / ред. кол.: Н. Г. Ничкало, М. Є. Скиба, В. О. Радкевич [та ін.]. – Хмельницький : ХНУ, 2021. – С.240 – 242.

УДК 656.6

ВВЕДЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ У МОРСЬКУ ТА ВІЙСЬКОВО- МОРСЬКУ ТЕРМІНОЛОГІЮ

Червоний О.Д. - капітан дальнього плавання , асистент кафедри навігації і управління морськими суднами Дунайського інституту
Національного університету “Одеська морська академія”, Ізмаїл, Україна

На фоні існуючих обставин коли наша країна зазнала напад іншої країни та нам прийшлося використовувати допомогу від інших країн, і усі ці країни здебільшого де спілкуються англійською мовою. Отже у цей дуже